KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD1059 EVAn EU-asennetutkimus 2001

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: http://www.fsd.uta.fi/

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD1059 Finnish EU Attitudes 2001

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: http://www.fsd.uta.fi/

Suomi, EU ja maailma

Tutkimus kansalaisten kokemuksista ja odotuksista 2001

Pyydämme Teitä vastaamaan jokaiseen kysymykseen <u>rengastamalla</u> sen <u>vaihtoehdon numeron</u>, joka vastaa Teidän henkilökohtaista mielipidettänne.

Esimerkki vastauksen merkitsemistavasta:

1	 2)	3	
	C /			

- 1. Kuinka <u>kiinnostunut</u> Te nykyisin olette/kuinka aktiivisesti seuraatte Suomen EU-jäsenyyteen liittyviä asioita?
 - 1 Erittäin kiinnostunut, seuraan aktiivisesti
 - 2 Melko kiinnostunut, seuraan jonkin verran
 - 3 Vain vähän kiinnostunut, en juuri seuraa
 - 4 En lainkaan kiinnostunut, en seuraa lainkaan
 - 5 En osaa sanoa

- 2. Entä kuinka hyvin katsotte <u>tuntevanne</u> kyseisiä asioita? Oletteko niistä mielestänne perillä...
 - 1 Erittäin hyvin
 - 2 Melko hyvin
 - 3 Melko huonosti
 - 4 Erittäin huonosti
 - 5 En osaa sanoa

	Täysin Jokseen- Vai- Jokseen- Täysi samaa kin samaa kea kin eri eri mieltä mieltä sanoa mieltä mielt
On oikeastaan yhdentekevää, säädetäänkö lakejamme eduskunnassa vaiko EUssa, kunhan ne vain ovat oikeudenmukaisia	1 2 3 4 5
EUn jäsenmaksut ovat aivan liian korkeat jäsenyydestä saataviin etuihin nähden	1 2 3 4 5
Vaikka EUlla onkin omat pulmansa, se on joka tapauksessa ainoa voima joka voi ohjata ja hallita Euroopan kehitystä	1 2 3 4 5
Epävakaan Venäjän naapurina Suomen on turvallisempaa olla EUn jäsen kuin EUn ulkopuolella	1 2 3 4 5
Suomen mukaanmeno EMUun oli oikea ratkaisu	1 2 3 4 5
Mikäli EU tekee lähivuosina päätöksiä, jotka vaikuttavat olennaisesti jäsen- maiden elinoloihin, ne on alistettava maassamme kansanäänestykseen	1 2 4 5
Olen tyytyväinen eduskunnan toimintaan EU-asioissa	1 2 3 4 5
Olen tyytyväinen maamme nykyisen hallituksen toimintaan EU-asioissa	1 2 3 4 5
Olen tyytyväinen tasavallan presidentin toimintaan EU-asioissa	1 2 3 4 5
EUn rahoja olisi käytettävä mieluummin Suomen syrjäseutujen kuin tulevien jäsenmaiden tukemiseen	1 2 4 5
Maamme EU-jäsenyyteen liittyvistä asioista on jokaisen saatavilla riittä- västi luotettavaa tietoa	1 2 3 4 5
Suomen pitäisi erota EUsta	1 2 3 4 5
EUn jäsenenä maamme liittyy ennen pitkää myös jonkin sotilasliiton (kuten Nato) jäseneksi	1 2 4 5
Suomen on kaikissa oloissa kyettävä vastaamaan itse turvallisuudestaan, muista ei ole siinä apua	1 2 4 5
EUn perussopimuksessa pitäisi selkeästi määrätä, mitkä asiat kuuluvat kansallisen päätösvallan piiriin ja mistä asioista päätetään unionissa yhteisesti	1 2 4 5
EUta parjataan aivan suotta, sillä se on onnistunut päätehtävissään rauhan ja vaurauden turvaamisessa varsin hyvin	1 2 4 5
EU-maissa tulisi olla yhdenmukainen (samanlainen) verotus	1 2 3 4 5
EU kuuntelee nykyisin tarkkaan kansalaismielipidettä jäsenmaissa, eikä pyri kehittämään unionia sen vastaisesti	1 2 4 5
EUn itälaajentumisen jälkeen Suomen saamat tuet on säilytettävä entisel- lään, vaikka se johtaisi EUn budjetin kasvuun	1 2 3 4 5

(jatkuu)	Täysin Jokseen- Vai- Jokseen- Täysi samaa kin samaa kea kin eri eri mieltä mieltä sanoa mieltä mielt
EUn komission puheenjohtaja pitäisi valita vaalilla Euroopan parlamentissa	1 2 3 4 5
Suomalaiset pystyvät itse parhaiten päättämään omista asioistaan, siinä ei muita/mitään unionia tarvita	1 2 3 4 5
EU on hyvinvoivien eurooppalaisten maiden itsekäs edunvalvontakoneisto, jolta puuttuu maailmanlaajuinen yhteisvastuu	1 2 3 4 5
Minulla ei ole minkäänlaista kuvaa siitä, mitä maamme edustajat euro- parlamentissa ovat tehneet tai ylipäätään aikovat tehdä	1 2 3 4 5
Suomi on saanut hyvin äänensä kuuluviin EUn päätöksenteossa	1 2 3 4 5
Tulevaisuudessa EUsta muodostuu tiukka liittovaltio, jossa kansallis- valtioilla ei ole enää merkitystä	1 2 3 4 5
Unionin toimivaltuuksia ei voida koskaan lopullisesti määritellä, sillä EU kehittyy aina ja on jatkuvassa muutostilassa	1 2 3 4 5
EUn päätöksenteossa tulisi siirtyä nykyistä enemmän enemmistö- päätöksiin ja rajoittaa yksittäisten jäsenmaiden veto-oikeutta	1 2 3 4 5
Vaikka EUn itälaajentumisesta aiheutuukin kustannuksia, on sen toteut- taminen poliittisesti ja moraalisesti välttämätöntä	1 2 3 4 5
Suomi on säilyttänyt hyvin kansallisen omaleimaisuutensa EUn jäsenenä	1 2 3 4 5
YK:ssa Suomen edustajaksi riittäisi EUn edustaja	1 2 3 4 5
EUn itälaajentuminen johtaisi vähitellen koko EUn hajoamiseen, sillä ny- kyistä laajempaa (ja moniaineksisempaa) unionia ei voida enää hallita	1 2 3 4 5
Jos en tietäisi maamme olevan EUn jäsen, en helposti huomaisi sitä mistään asiasta omassa arkielämässäni	1 2 3 4 5

4. EU ei ole valmis, vaan muuttuu ja kehittyy jatkuvasti. <u>Millaista toimintalinjaa ja mitä EUn kehittämistavoitteita</u> Suomen Teidän mielestänne pitäisi ajaa unionin jäsenmaana?

Suomen pitäisi pyrkiä	Ehdotto- masti Kyllä Ehkä, Ei Ehdotto- masti ei
Keskittymään pääasiassa kansallisten etujensa ajamiseen	1 2 3 4 5
Keskittymään koko unionia koskeviin kysymyksiin	1 2 3 4 5
Edistämään EUn ja Venäjän välisiä suhteita	1 2 3 4 5
Kehittämään EUn yhteistä sosiaalipolitiikkaa pohjoismaisen mallin suuntaan	1 2 3 4 5
Pitämään EU mahdollisimman löyhänä yhteenliittymänä	1 2 3 4 5
Luomaan EUsta kiinteä liittovaltio (federaatio)	1 2 3 4 5
Edistämään EUn laajentumista uusiin jäsenmaihin/Itä-Eurooppaan	1 2 3 4 5
Ajamaan erityisesti Viron pääsyä EUn jäseneksi	1 2 3 4 5
Tehostamaan kansainvälisen rikollisuuden torjuntaa	1 2 3 4 5
Osallistua aktiivisesti EUn toimiin terrorismin torjumiseksi	1 2 3 4 5
Edistämään avoimuutta/läpinäkyvyyttä EUn toiminnassa	1 2 3 4 5
Edistämään EUn yhteisten kriisinhallinta-/valmiusjoukkojen perustamista	1 2 3 4 5
Tehostamaan EUn yhteistä ympäristöpolitiikkaa	1 2 3 4 5
Vahvistamaan pienten jäsenmaiden vaikutusvaltaa EUn päätöksenteossa	1 2 3 4 5
Edistämään EUn yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan luomista	1 2 3 4 5
Edistämään EUn yhteisen puolustuksen luomista	1 2 3 4 5
Edistämään EUn yhteisen työllisyyspolitiikan luomista	1 2 3 4 5
Tehostamaan unionin yhteistä kehitysyhteistyöpolitiikkaa	1 2 3 4 5
Turvaamaan Suomen maatalouden elinkelpoisuus	1 2 3 4 5
Vahvistamaan kansallisten kulttuurien säilymistä elinvoimaisena	1 2 3 4 5
Vähentämään virkavaltaisuutta ja hallinnon monimutkaisuutta EUssa	1 2 3 4 5
Edistämään sukupuolten tasa-arvoa unionissa	1 2 3 4 5

5. Millainen <u>vaikutus</u> EU-jäsenyydellä on nähdäksenne tähän mennessä ollut seuraaviin asioihin maassamme?

	Myöntei- Ei olen- Kieltei- En nen vai- naista vai- nen vai- osaa kutus kutusta kutus sanoa
Elinolot maassamme kokonaisuutena	1 2 4
Elintaso ja aineellinen hyvinvointi	1 2 3 4
Kansantalouden tila/kehitys	1 2 3 4
Työllisyystilanne	1 2 3 4
Vienti ja ulkomaankauppa	1 2 3 4
Yritystoiminan vireys yleensä	
Kilpailu yritystoiminnassa	1 2 3 4
Korkotaso	1 2 3 4
Verotuksen taso	1 2 3 4
Palkkataso	1 2 3 4
Hintataso yleensä	1 2 3
Elintarvikkeiden hintataso	1 2 3
Elintarvikkeiden laatutaso	1 2 3 4
Kulttuuriolot	1 2 3 4
Koulutusolot	1 2 3 4
Tiede ja tutkimustoiminta	1 2 3 4
Sosiaaliturva	1 2 3 4
Terveydenhuolto	1 2 3 4
Työympäristö ja työolot	1 2 3
Ympäristönsuojelu	1 2 4
Hyvinvointierot eri väestöryhmien välillä	1 2 3 4
Hyvinvointierot maan eri alueiden välillä	1 2 3
Kansalaisten oikeusturva	1 2 3 4
Sukupuolten tasa-arvo/naisten asema	1 2 4
·	
Kansallinen itsemääräämisoikeus	1 2 4
Suomen turvallisuuspoliittinen asema	1 2 3 4
Suomen suhteet Venäjään	1 2 3 4
Pohjoismainen yhteistyö	1 2 3 4
Suomen vaikutusvalta Euroopassa	1 2 3 4
Suomi-kuva ulkomailla, maamme imago	1 2 3 4
Suomalaisten itsetunto/minäkuva/identiteetti	1 2 3
Suomi pääomien sijoituskohteena	1 2 3 4
Maan henkinen ilmapiiri	1 2 3 4
Yleinen yhteiskuntamoraali	1 2 3 4
Demokratian toimivuus	1 2 3 4
Yksilön vaikutusmahdollisuudet	1 2 4
Rikollisuuden määrä	1 2 3 4
Byrokratian määrä	1 2 3 4
Palkansaajaväestön asema	1 2 3 4
Maatalousväestön asema	1 2 4
Eläkeläisväestön asema	1 2 4
Yrittäjien asema	1 2 3 4
Nuorten asema	1 2 3 4
Oma asemanne ja elämänne	1 2 3 4
Onia asemanne ja eiantainie	1 2 J 7

6.	Kysymys EUn <u>laajentumisesta</u> Itä- ja Keski-Eurooppaan/Baltiaan on yksi unionin suurimmista haasteista. Jos
	oletetaan, että (joistakin) näistä maista tulee lähivuosina EUn jäseniä, millaisia seurauksia arvioitte sillä olevan?

	Toden- näköistä	Vaikea sanoa	Epätoden- näköistä
EUn merkitys maailmantaloudessa kasvaa	1	2	3
Suomen ja muiden nykyisten jäsenmaiden jäsenmaksut kasvavat huomattavasti	1	2	3
Estää kriisien/uusien Jugoslavian tapaisten sisällissotien syntymisen Euroopassa	1	2	3
Johtaa Venäjän eristymiseen muusta Euroopasta	1	2	3
Monimutkaistaa entisestään EUn päätöksentekojärjestelmää	1	2	3
Lisää talouskasvua ja vaurautta läpi Euroopan	1	2	3
Lujittaa EUn puolustusta	1	2	3
Maatalouden ylituotanto paisuu EUssa entisestään	1	2	3
Suomen maatalous menettää kilpailukykynsä	1	2	3
Muuttaa EUn luonteen todelliseksi Euroopan unioniksi nykyisen 'Länsi-Eur. unionin' sijasta	1	2	3
Itäisistä jäsenmaista tulee riippa, joka estää/jarruttaa läntisten kehitystä	1	2	3
Rasittaa unionin taloutta vain lyhyen siirtymävaiheen ajan, tarjoaa suuria etuja myöhemmin	1	2	3
Tuo uutta liikkuvaa työvoimaa EUn työmarkkinoille, myös Suomeen	1	2	3
Laajentuminen vaikeuttaa/hidastaa integraation tiivistämistä	1	2	3
Rikastuttaa EUta kulttuurisesti	1	2	3

7. Suomi siirtyy ensi vuoden alussa (muiden EMU-maiden tavoin) yhteisen rahayksikön <u>euron käyttöön</u>. Seuraavassa esitetään joukko tätä muutosta ja sen seurausvaikutuksia koskevia oletuksia ja väitteitä. Miten ne <u>vastaavat Teidän henkilökohtaisia käsityksiänne?</u>

Vastaa omaa käsitystä... Pitkälti/ Jossain Vaikea Ei iuu-Fi laintäysin määrin sanoa rikaan Muutos on valmisteltu niin hyvin, että se tapahtuu sujuvasti/suuremmitta ongelmitta 1 2 4 5 Suomalaiset kokevat muutoksen yleisesti ottaen myönteisenä asiana 1 2 4 5 Henkilökohtaisesti koen euroon siirtymisen myönteiseksi ja perustelluksi 1 2 3 4 5 Muutos herättää kansalaisissa paljon kritiikkiä ja tyytymättömyyttä 1 2 3 4 5 1 2 3 4 5 Väärinkäsityksiä ja (tahattomia) virheitä tulee paljon esim. kaupoissa asioitaessa Huijatuksi tulemista, vilppiä ja sen yritystä esiintyy (aluksi) paljon 1 2 3 4 5 Sekaannusta ja stressiä syntyy etenkin vanhemman väestön keskuudessa 1 2 3 4 5 1 2 4 5 Suomal, oppivat nopeasti palkkojensa, verojensa ja menojensa euroissa laskemisen 1 2 3 4 5 Uudet eurorahat ovat kauniita ja tuovat tervetullutta vaihtelua/virkistystä Hintojen suora kansainvälinen vertailtavuus saa aikaan hintojen laskua Suomessa 1 2 3 4 5 1 2 3 4 5 Suomalainen identiteetti heikkenee, kun tunneside markkaan katkeaa 1 2 3 4 5 Euro sitoo Suomen entistä tiukemmin siihen kulttuuripiiriin, johon maamme kuuluukin Markasta luopuminen merkitsee itsenäisyytemme lopullista menettämistä 1 2 3 4 5 Matkustaminen ja ostosten teko ulkomailla/euroalueen maissa yksinkertaistuu 1 2 4 5 1 2 3 4 5 EU-maiden kansalaisten yhteenkuuluvuus vahvistuu yhteisen valuutan myötä Eurosta tulee maailmanvaluuttana vahva kilpailija dollarille 1 2 3 4 5 1 2 3 4 5 EUsta tulee maailmassa USAn veroinen vaikuttaja 1 2 4 5 EUn kehitys kohti liittovaltiota etenee yhteisen valuutan myötä 1 2 4 5 Taloudelliset yhteydet (sijoitukset, yrityskaupat ym.) lisääntyvät EU-maiden kesken 1 2 4 5 EU-maiden talouspolitiikka yhtenäistyy/yhdentyy muutoksen seurauksena 1 2 3 4 5 EU-maat jakaantuvat haitallisesti 'kahden kerroksen väeksi' 1 2 3 4 5 Euron käyttöönotto vauhdittaa Ruotsin ja Britannian EMU-jäsenyyttä 1 2 3 4 5 Suomen vaikutusmahdollisuudet EUssa/painoarvo Euroopassa kasvaa

8. Yhdysvalloissa tapahtuneet terrori-iskut ovat ravistelleet maailmaa. Niiden merkityksestä, syistä ja seurauksista on esitetty erilaisia näkemyksiä. Miten seuraavat asiat <u>vastaavat Teidän henkilökohtaisia tuntemuksianne ja käsityksiänne kyseisistä tapahtumista?</u>

Vastaa omaa tuntemusta/käsitystä...

	Erittäin Melko Vaikea Melko Ei lain- hyvin hyvin sanoa huonosti kaan
Terrori-iskut järkyttivät/koskettivat minua poikkeuksellisella tavalla	1 2 3 4 5
Oma turvallisuudentunteeni koki kolauksen	1 2 3 4 5
Aion välttää lentämistä ja yleensäkin matkustamista (maailmalla)	1 2 3 4 5
Iskuilla on suuria ja kauaskantoisia maailmanpoliittisia seurauksia	1 2 3 4 5
Iskuilla tuskin on lopulta suurtakaan vaikutusta tulevaisuuteen	1 2 3 4 5
EU toimi oikein antaessaan tukensa USAn toimille terrorismin hävittämiseksi	1 2 3 4 5
Suomen päättäjien ei olisi pitänyt antaa tukeaan USAn toimille	1 2 3 4 5
Maailma jakaantuu entistä pahemmin rikkaisiin ja köyhiin	1 2 3 4 5
YK:n vaikutusvalta kasvaa merkittävästi	1 2 3 4 5
Tapahtumat lähensivät ratkaisevalla tavalla länsimaita ja Venäjää	1 2 3 4 5
Vastakohtaisuus hyvinvoivien maitten ja kolmannen maailman välillä kärjistyy	1 2 3 4 5
Iskujen taustalla ovat pikemminkin taloudelliset kuin uskonnolliset syyt	1 2 3 4 5
Islam on yhtä rauhanomainen uskonto kuin kristinuskokin	1 2 3 4 5
Mitkään voimatoimet eivät ole liian kovia terrorismin kitkemiseksi	1 2 3 4 5
Voimatoimet synnyttävät loputtoman koston kierteen ja uusia terrori-iskuja	1 2 3 4 5
Terrori-iskut laajenevat vielä muihinkin länsimaihin/EU-maihin	1 2 3 4 5
Terrorismia ei voida poistaa, ellei puututa niihin syihin jotka sitä synnyttävät	1 2 3 4 5
Vaikkakin tuomittavia, terrori-iskut ovat tavallaan ymmärrettäviä	1 2 3 4 5
Suomen ja koko EUn pitäisi tiukentaa maahanmuuttopolitiikkaansa	1 2 3 4 5

9. Keskustelu <u>Suomen NATO-jäsenyydestä</u> on voimistunut viime aikoina. Osaltaan tähän on vaikuttanut Baltian maiden mahdollinen liittyminen puolustusliittoon. <u>Miten Te suhtaudutte</u> Suomen NATO-jäsenyyteen <u>seuraavissa</u> tilanteissa/seuraavien ehtojen täyttyessä?

Suomen tulisi liittyä NATOon...

	Kyllä	Vaikea sanoa	Ei
Nykytilanteessa (riippumatta muiden maiden jäsenyydestä)	1	2	3
Mikäli Baltian maat liittyvät	1	2	3
Mikäli Ruotsi liittyy	1	2	3
Mikäli Baltian maat ja Ruotsi liittyvät	1	2	3

- 10. EUn tulevassa kehityksessä voidaan nähdä kaksi rinnakkaista päälinjaa, unionin <u>laajentaminen</u> (uusiin jäsenmaihin) ja unionin <u>tiivistäminen</u> (taloudellisen ja poliittisen yhteistyön lisääminen, lainsäädännön yhtenäistäminen jne.). Tulisiko EUn Teidän mielestänne lähivuosina...?
 - 1 Sekä laajentua että tiivistyä
 - 2 Laajentua, ei niinkään tiivistyä
 - 3 Tiivistyä, ei niinkään laajentua
 - 4 Ei kumpaakaan/ei laajentua eikä tiivistyä
 - 5 En osaa sanoa

- 11. Miten Te suhtaudutte nykyisin maamme EU-jäsenyyteen?
 - 1 Erittäin myönteisesti
 - 2 Melko myönteisesti
 - 3 Neutraalisti/ei myönt. eikä kielt.
 - 4 Melko kielteisesti
 - 5 Erittäin kielteisesti
 - 6 En osaa sanoa

TAUSTATIEDOT AINEISTON TILASTOLLISTA RYHMITTELYÄ VARTEN

Sukupuoli

- 1 Mies
- 2 Nainen

Ikäryhmä

- 1 18 25 vuotta
- 2 26 35 vuotta
- 3 36 45 vuotta
- 4 46 55 vuotta
- 5 56 65 vuotta
- 6 Yli 65 vuotta

Asuinkunnan koko

- 1 Alle 4 000 asukasta
- 2 4 000 8 000 asukasta
- 3 8 000 30 000 asukasta
- 4 30 000 80 000 asukasta
- 5 Yli 80 000 asukasta

Maakunta, jonka alueella asutte

- 1 Uusimaa
- 2 Itä-Uusimaa
- 3 Varsinais-Suomi
- 4 Satakunta
- 5 Häme
- 6 Pirkanmaa
- 7 Päijät-Häme
- 8 Kymenlaakso
- 9 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Pohjanmaa (Vaasan rannikkoseutu)
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi

Millainen peruskoulutus Teillä on?

- 1 Kansakoulu
- 2 Keski- tai peruskoulu
- 3 Ylioppilastutkinto

Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?

- 1 Ei ammatillista koulutusta
- 2 Ammattikurssi, muu lyhyt ammattikoulutus
- 3 Ammattikoulu, kouluasteen ammatill. tutkinto
- 4 Opistotutkinto, ammattikorkeakoulututkinto
- 5 Yliopisto- tai tiedekorkeakoulututkinto

Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne

- 1 Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
- 2 Ylempi toimihenkilö
- 3 Alempi toimihenkilö
- 4 Työntekijä
- 5 Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
- 6 Maatalousyrittäjä
- 7 Opiskelija
- 8 Eläkeläinen
- 9 Kotiäiti/koti-isä
- 10 Työtön
- 11 Muu

Kuulutteko johonkin ammatilliseen keskusjärjestöön?

- 1 En kuulu
- 2 Kyllä, ammatillinen keskusjärjestöni on
 - A) SAK
 - B) STTK
 - C) Akava
 - D) MTK

Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?

- 1 SDP
- 2 KESK
- 3 KOK
- 4 Vasemmistoliitto
- 5 RKP
- 6 Vihreät
- 7 Kristillisdemokraatit (ent. SKL)
- 8 Perussuomalaiset
- 9 Jokin muu
- 10 En äänestäisi lainkaan
- 11 En osaa sanoa
- 12 En halua sanoa

KOMMENTTEJA?	Kaikki mielipiteet EU-kysymyksestä tai tästä tutkimuksesta ovat tervetulleita ja arvokkaita.